

ORO ERDVĖS STRUKTŪRA / AIRSPACE STRUCTURE

1. Valdomoji oro erdvė

Lietuvos Respublikos valdomojoje oro erdvėje yra naudojamos C ir D klasės:

- aerodromų skrydžių valdymo zonos (CTR);
- aerodromų skrydžių valdymo rajonuose (TMA);
- skrydžių valdymo rajone (CTA);
- viršutiniame skrydžių valdymo rajone (UTA).

2. Nevaldomoji oro erdvė

Lietuvos Respublikos nevaldomojoje oro erdvėje yra naudojama G klasė:

- žemiau FL 095, išskyrus aerodromų skrydžių valdymo zonų/rajonų oro erdves.

3. Navigaciniai perspėjimai

- Draudžiamos, ribojimų ir pavojingos zonos (žr. eAIP ENR 5.1 skyrių);
- nustatyta rezervuojamoji oro erdvė*;
- laikinai išskirtos zonos karinėms pratyboms ir mokymams (žr. eAIP ENR 5.2 skyrių);
- aviacijos sporto veikla ir aviacinių pramogų organizavimas: laikinai išskirtos zonos ir specialiosios sklandymo zonos (žr. ENR 2.1 skyrių);
- kita pavojinga veikla: parasparnių ir skraidyklių pakilimo vietos bei parašiutininkų šuolių vietos (žr. ENR 2.1 skyrių).

4. ATS oro erdvės klasės

C klasė: Leidžiami skrydžiai pagal IFR ir VFR. Visiems skrydžiams teikiamos skrydžių valdymo paslaugos ir skrydžiai pagal IFR yra atskiriami nuo kitų skrydžių pagal IFR ir VFR.

* *Nustatyta rezervuojamoji oro erdvė nėra pastovi. Informacija apie oro erdvės rezervavimą yra skelbiama NOTAM arba AIP papildyme (SUP).*

Temporary established segregated area is not permanent. Information on the airspace reservation is announced in NOTAM or in AIP supplement (SUP).

1. Controlled airspace

Classes C and D are used in the following areas of controlled airspace of the Republic of Lithuania:

- in control zones (CTR);
- in terminal control areas (TMA);
- in control area (CTA);
- in upper control area (UTA).

2. Uncontrolled airspace

Class G is used in uncontrolled airspace of the Republic of Lithuania:

- below FL 095, except the control zones/areas of airspace.

3. Navigation Warnings

- Prohibited, restricted and danger areas (see eAIP section ENR 5.1);
- Temporary established segregated area*;
- Temporary segregated areas for military exercises and training (see eAIP section ENR 5.2);
- Aerial sporting and recreational activities: temporary segregated areas and special gliders zones (see section ENR 2.1);
- Other activities of dangerous nature: paragliding and hang-glider towing places and parachute-jumping sites (see section ENR 2.1).

4. ATS airspace classes

Class C: IFR and VFR flights are permitted. All flights are provided with air traffic control service and IFR flights are separated from other IFR flights and from VFR flights.

Skrydžiai pagal VFR yra atskiriami nuo skrydžių pagal IFR ir jiems suteikiama oro eismo informacija apie kitus skrydžius pagal VFR, o pateikus prašymą - oro eismo susidūrimo išvengimo rekomendacija. Visiems skrydžiams būtinas nuolatinis oro - žemės radijo ryšys ir taikomas 250 mazgų IAS greičio apribojimas žemiau FL 100. Visiems skrydžiams būtinas skrydžių vadovo leidimas.

D klasė: Leidžiami skrydžiai pagal IFR ir VFR ir visiems skrydžiams teikiamos skrydžių valdymo paslaugos. Skrydžiai pagal IFR atskiriami nuo kitų IFR skrydžių ir jiems suteikiama oro eismo informacija apie skrydžius pagal VFR, o pateikus prašymą - oro eismo susidūrimo išvengimo rekomendacija. Skrydžiai pagal VFR gauna oro eismo informaciją apie visus kitus skrydžius, o pateikus prašymą - oro eismo susidūrimo išvengimo rekomendacija. Visiems skrydžiams būtinas nuolatinis oro - žemės radijo ryšys ir taikomas 250 mazgų IAS greičio apribojimas žemiau FL 100. Visiems skrydžiams būtinas skrydžių vadovo leidimas.

G klasė: Leidžiami skrydžiai pagal IFR ir VFR ir, pateikus prašymą, visiems skrydžiams teikiamos skrydžių informacijos paslaugos. Visi skrydžiai pagal IFR turi turėti galimybę užmegzti oro - žemės radijo ryšį. Visiems skrydžiams taikomas 250 mazgų IAS greičio apribojimas žemiau FL 100. Skrydžių vadovo leidimas nebūtinai.

Aerodromo oro eismo zonos (ATZ) ir oro eismo informacijos zona (TIZ) yra priskirtos privalomo radijo ryšio oro erdvėms (RMZ), kuriose taikomi Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 923/2012, SERA.6005 a) punkto reikalavimai.

Jeigu orlaivyje neįrengta radijo ryšio įranga, vykdyti skrydžius ATZ leidžiama iš anksto suderinus su aerodromo savininku ar naudotoju.

VFR flights are separated from IFR flights and receive traffic information in respect of other VFR flights and traffic avoidance advice on request. Continuous air-ground voice communications are required for all flights and a speed limitation of 250 KT indicated airspeed (IAS) applies to all flights below FL 100. All flights are subject to ATC clearance.

Class D: IFR and VFR flights are permitted and all flights are provided with air traffic control service. IFR flights are separated from other IFR flights, receive traffic information in respect of VFR flights and traffic avoidance advice on request. VFR flights receive traffic information in respect of all other flights and traffic avoidance advice on request. Continuous air-ground voice communications are required for all flights and a speed limitation of 250 KT IAS applies to all flights below FL 100. All flights are subject to ATC clearance.

Class G: IFR and VFR flights are permitted and receive flight information service if requested. All IFR flights shall be capable of establishing air-ground voice communication. A speed limitation of 250 KT IAS applies to all flights below FL 100. ATC clearance is not required.

Aerodrome traffic zones (ATZ) and Traffic information zone (TIZ) are assigned to Radio mandatory zones (RMZ), in which requirements of SERA.6005 a) of Commission Implementing Regulation (EU) No 923/2012 are applied.

Aircraft unequipped with radio facility is allowed to fly within ATZ upon a prior coordination with the appropriate owner or user.

5. Lentelė. Oro eismo paslaugų oro erdvės klasifikacija. Teikiamos paslaugos ir skrydžio reikalavimai

Table. *ATS airspace classification – services provided and flight requirements*

Klasė Class	Skrydžio tipas Type of flight	Teikiamas skirstymas Separation provided	Teikiama paslauga Service provided	Greičio apribojimas Speed limitation	Radio ryšio galimybės reikalavimas Radio communication capability requirement	Nuolatinis abipusis oro - žemės kalbinis radijo ryšys Continuous two-way air-ground voice communication required	Skrydžio vadovo leidimas Subject to an ATC clearance
C	IFR	IFR nuo/from IFR nuo/from VFR	Skrydžių valdymo paslauga <i>Air traffic control service</i>	250 mazgų ¹ IAS greitis žemiau FL100 250 KT ¹ IAS below FL100	Taip/Yes	Taip/Yes	Taip/Yes
	VFR	VFR nuo/from IFR	1) Skrydžių valdymo paslauga skirstymui nuo IFR/ <i>Air traffic control service for separation from IFR</i> ; 2) VFR/VFR oro eismo informacija (paprašius, ir oro eismo susidūrimo išvengimo rekomendacija)/ <i>VFR/VFR traffic information (and, traffic avoidance advice on request)</i>	250 mazgų ¹ IAS greitis žemiau FL100 250 KT ¹ IAS below FL100	Taip/Yes	Taip/Yes	Taip/Yes
D	IFR	IFR nuo/from IFR	Skrydžių valdymo paslauga, oro eismo informacija apie skrydžius pagal VFR (paprašius, ir oro eismo susidūrimo išvengimo rekomendacija). <i>Air traffic control service, traffic information about VFR flights (and traffic avoidance advice on request).</i>	250 mazgų ¹ IAS greitis žemiau FL100 250 KT ¹ IAS below FL100	Taip/Yes	Taip/Yes	Taip/Yes
	VFR	Neteikiamas <i>Nil</i>	IFR/VFR ir VFR/VFR oro eismo informacija (paprašius, ir oro eismo susidūrimo išvengimo rekomendacija). <i>IFR/VFR and VFR/VFR traffic information (and traffic avoidance advice on request).</i>	250 mazgų ¹ IAS greitis žemiau FL100 250 KT ¹ IAS below FL100	Taip/Yes	Taip/Yes	Taip/Yes

Klasė Class	Skrydžio tipas Type of flight	Teikiamas skirstymas Separation provided	Teikiama paslauga Service provided	Greičio apribojimas Speed limitation	Radio ryšio galimybės reikalavimas Radio communication capability requirement	Nuolatinis abipusis oro - žemės kalbinis radijo ryšys Continuous two-way air-ground voice communication required	Skrydžio vadovo leidimas Subject to an ATC clearance
G	IFR	Neteikiamas <i>Nil</i>	Skrydžio informacijos paslauga teikiama paprašius. <i>Flight information service on request.</i>	250 mazgų ¹ IAS greitis žemiau FL100 250 KT ¹ IAS below FL100	Taip/Yes ²	Ne/No ²	Ne/No
	VFR	Neteikiamas <i>Nil</i>	Skrydžio informacijos paslauga teikiama paprašius. <i>Flight information service on request.</i>	250 mazgų ¹ IAS greitis žemiau FL100 250 KT ¹ IAS below FL100	Ne/No ²	Ne/No ²	Ne/No

Pastaba: Privaloma turėti radijo ryšio įrangą su 8,33 kHz kanalų išskirstymo funkcija, reikalavimas netaikomas G oro erdvėje iki 2022 m. gruodžio 31 d.

Note: 8.33 kHz channel spacing capability radio equipment is required, except class G till 31 December 2022.

- ¹ Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 923/2012, SERA.6001 punkte nustatytas 250 mazgų IAS greičio ribojimas skrydžiams žemiau FL 100 netaikomas NATO valstybių kariniams orlaiviams, vykdančioms Lietuvos Respublikos oro erdvės stebėjimo, kontrolės ir gynybos funkcijas bei atliekantiems su šiomis funkcijomis susijusius treniruočių skrydžius.
- ² Privalomo radijo ryšio oro erdvėje (RMZ) pilotai turi nuolat klausytis oro - žemės radijo ryšiu perduodamos kalbinės informacijos ir prireikus užmegzti abipusį ryšį atitinkamu ryšio kanalu.

- ¹ A speed limitation of 250 KT IAS below FL 100, as specified in SERA.6001 of Commission Implementing Regulation (EU) No 923/2012, is not applied to NATO state aircraft conducting airspace surveillance, control and defence functions as well as the related training flights.
- ² In RMZ pilots shall maintain continuous air-ground voice communication watch and establish two-way communication on the appropriate communication channel.